

RV2GĻ LAIKRAKSTS

OTRĀS HRONIKAS

PAŠMĀJU TEĀTRA IZRĀDES
4. MAIJS
PADOMI VASARAI
+
DZIESMU UN DEJU SVĒTKI

05/25

SATURS

REDAKTORA SLEJA	2
-----------------------	---

NOTIKUMI

<i>Gada notikumu IEVĪSTĪTAIS</i>	3
--	---

<i>Skolas teātra izrādes “Vēstules Dievam” un “Silmači”</i>	4
---	---

<i>Baltijas pavasaris un latviskā griba. 4. maijs</i>	7
---	---

<i>EPVS darbības atskats</i>	9
------------------------------------	---

<i>Olimpiāžu sasniegumi</i>	11
-----------------------------------	----

KULTŪRAS SLEJA

<i>“Lotus”</i>	12
----------------------	----

<i>“Pansija pili”</i>	13
-----------------------------	----

<i>Koncerts “Mēs esam sacerēti”</i>	15
---	----

<i>Dzejas festivāls “PAGE BREAK”</i>	17
--	----

<i>XIII Latvijas Skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētki</i>	20
---	----

SKOLĒNU LITERĀRĀ JAUNRADE	21
---------------------------------	----

MODES SLEJA	24
-------------------	----

KIŠ-MIŠ AR ROZĪNĒM

<i>Padomi vasarai</i>	25
-----------------------------	----

<i>Labie darbi</i>	27
--------------------------	----

<i>Izklaidei</i>	28
------------------------	----

SVEIKS, LASĪTĀJ!

Redaktora sleja

Aprīļa mēnesis ar visiem Māra Čaklā pilieniem pa trim, tirim, ir aizritējis īsteni vasarīgās noskaņās, iezīmējot skolas cēliena finiša taisni – maiju (vismaz tiem likteņa saudzētajiem skolēniem, kuriem šogad nav jākārt eksāmeni). Līdz ar spožajiem un pat karstajiem saules stariem vēlme būt skolā un mācīties, protams, sarūk eksponenciālos tempos, tomēr bīties nav iemesla, jo šajā grūtajā posmā līdz jums dodam Longina šķēpu – Otrās Hronikas. Lai tās klievē šaubu miglu, noslaktē garlaicības pūķi un aizsargā no Pirmās ļaunās auras!

Tomēr šis avīzes numurs iznāk ne tikai ap stūri čapojošās vasaras noskaņās, jo maijs iesākas ar Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu jeb Baltā galdauta svētkiem. Lai gan to pilnais nosaukums izklausās ļoti gari, formāli un gluži kā galvā iekāļams penteris 9. klases vēstures pārbaudes darbam, ir vērts iedziļināties šajos vārdos. Patiesībā tie ir jauniešu svētki, mūsu paaudzes svētki, kurus mums ir dāvājuši mūsu vecāki un vecvecāki, lai atgādinātu, ka mēs esam brīvi no okupācijas radītajām mokām. Palūkojoties no šādas perspektīvas, svētku nosaukums liek pār muguru noskriet tirpiņām.

Vasarā mūs sagaidīs vēl viens ļoti tautisks un nacionāls notikums – XIII Latvijas Skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētki. Ar lielu prieku un lepnumu varam paziņot, ka tajos piedalīsies arī mūsu skolas kori un tautas deju kolektīvs! Manuprāt, ikkatram sevi cenošam latvietim vismaz vienu reizi Svētkos ir jāpiedalās, jo tas ir *tik* latvisks un vienojošs pasākums, ka bail. Parastajiem mirstīgajiem nedziedātājiem un nedejotājiem varu vien sacīt – skatieties no tribīnēm, man jūsu žēl!

Diemžēl līdz ar šo mācību gadu mūs pamet arī dārgie aizgājēji – divpadsmitie. Līdz ar to vasaras laikā aicinu ikkatru no jums apdomāt, vai līdz ar septembri nevēlēšaties pievienoties avīzes komandai, lai kopīgiem spēkiem stiprinātu skolas godu un izkrāšnotu tās ikdienu! Un Māras Zālītes vārdiem teikšu – raksti! Raksti! Tiklīdz būs sācijas septembris, mēs sēdisimies uz pulvera mucas, jo klāt būs laiks izdot pirmo jaunā mācību gada numuru. Tāpēc lieti noderēs jebkurš vasaras laikā tapis radošs, literārs darbs, kurš kaut vai vasaras vidū nosūtāms uz e-pastu otras.hronikas@inbox.lv!

Ar šo numuru atvadāmies, lai bezgala izdevusies un velnišķīgi skaista vasara, lai forši lasās, un tiksimies rudenī!

– Ričards Vimba

Radošā komanda

Redaktors

Ričards Vimba

Mākslinieces

Flēra Krūmiņa
Daniela Šņucina

Maketētājs & korektors

Ričards Vimba

Rakstu autori

Pēteris Zvirgzdiņš
Renāte Šmite
Anete Krūmiņa
Flēra Krūmiņa
Marija Zaļuma
Marta Heidemane
Sofiko Gulua
Daniels Mednis
Elza Kļaviņa
Ričards Vimba

Skolas notikumu WRAPPED jeb

IEVĪSTĪTAIS

Sastādījis Ričards Vimba

Sveiks, Otrģimnāzist!
Tu šogad skolā esi pavadījis

72 479

minūtes.

Tas ir patiesi apbrīnojami!

(Izņemot SB skolēnus,
kuriem tās ir 17²⁴ min)

Tu sadarbojies ar skolām

Itālijā un Beļģijā

kā arī

RV1ģ, RV3ģ un SVģ

Tu esi sabiedrības dvēsele!

Tu pieturējies pie
nemainīgām vērtībām,
piedaloties **Sporta dienā**,
SP prezidenta vēlēšanās,
apmeklējot **Valsts svētku**
un **Ziemassvētku** koru
koncertus.

Tu piedalījies

2 filmu vakaros

Vai popkorns jau
nespiež vēderu?

Šogad tev bija
iespēja par
brīvu.99€
piedzīvot
kopā 15
pasākumus

Tavi notikumiem bagātākie
apmeklētie pasākumi bija

Ziemassvētku balle
un Valentīndiena

ar **13** notikumiem!

Kā gan tu to visu paspēji?

Tu atbalstīji savējos
Rīgas skolu superlīgā, lai

2. vieta

būtu mūsu.

Labs darbs, bez tevis tas
nebūtu izdevies!

Tu izskatījies
nepārspējami

10

Vai tavš
skapis ir
bezizmēra?

**modes
dienās**

Starpģimnāziju cepienā
tavi smiekli sasniedza

73 dB

Dzirdēt, ka Otrā ir labākā,
nevar apņikt!

Kā prasīgs klausītājs
skolas koncertos tu palīdzēji
skolas koriem un deju
kolektīvam iegūt

2 x Augstākās un 1 x I
pakāpi skatēs!

*Šajā garajā un raibajā
ceļā tevi pavadīja*

TRĪS

Otrās Hroniku numuri.
Paldies, ka esi ar mums!

SKOLAS TEĀTRA KOLEKTĪVA IZRĀDES

Vēstules Dievam

Autore - Sofiko Gulua

6. martā Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas teātra kolektīvs "In statu nascendi" sniedza iespēju baudīt šajā mācību gadā pašu režisēto izrādi "Vēstules Dievam". Atbilstoši izrādes nosaukumam tiek attēlotas cilvēku sarunas ar Dievu, un sižets tiek centrēts ap nekad nerimstošo jautājumu par universālo Dievu un tā līdzdalību mūsu dzīvēs. Būtiski minēt to, ka izrādes laikā šis jautājums netika atrisināts, bet gan caur vairākām epizodēm tika sniegts ieskats par cilvēka un Dieva attiecību modeļiem no savā starpā polāriem spektriem, salīdzinot aklu un sirsnīgu ticību un līdz mūsdienām kultivēto ateistisko skatījumu.

Izrādē ticīgajiem Dievs ir galavārds visam dzīvē notiekošajam, un viņa pirksts ir liktenīgais noteicējs. "Es rakstu Tev, Kungs. Tu esi manas laimes slēdzene, un es – tās atslēga. Mana bezgalība. Mana neizsmeļamība. Mans prieks. Mana esamība." Cilvēks dodas pie Dieva kā pie mentora, šķietami meklējot sava veida mierinājumu, nespēdams rast pārliecību sevī, kā, piemēram, tautas dejtāja, kas Mārai lūdz veiksmīgu soļu izpildīšanu uzstāšanās laikā un fizikas skolotāja, kura, nespēdama savaldīt savus skolēnus, paļaujas uz Dievu, kurš viņas vietā spēs apsēdināt skolēnus un iekalt to galvās mācību vielu.

Spilgti tiek atainots instinkts vainot Dieva pieskārienu savās nelaimēs, ko sekmē naivums, esot neapzinīgam savā rīcībā, kā arī pats cilvēciskais instinkts – glēvums, kas spiež neuzņemties atbildību. Uzjautrinoša alegorija

šim ieradumam tiek izspēlēta ar slepkavas tēlu, kas, sēžot aiz cietuma restēm par slepkavību, turpina attaisnot savu nežēlīgo rīcību un vaino Dievu paša izraisītajā postā. "Un, jā, varbūt man rokas asinīm klātas, un, jā, varbūt mana sirds nav tik šķīsta, bet tu tak zini, Dievs, vai ne? Tas bija TAVS pirksts, TAVS vārds, TAVS lēmums," apgalvo slepkava, norādināms uz to, ka vienkārši rīkojies pēc Dieva gribas.

Neizzūdošas šaubas ticībā ir vēl viens būtisks izrādē iekļauts aspekts, kas rezonē ar mūsdienu cilvēku. Raizes par Dieva morāli, jautājums par to, kādēļ tas radījis ko tik ļaunu paša rokām un kādēļ, noskatīdamies postā, neapstādina to? "Kāpēc tu, Dievs, radīji tik krāsainu un dažādu pasauli, bet ļauj citiem apsmiet un izolēt šīs dažādās kultūras?" izmisīgi jautā tūriste, kura, vienlaicīgi šauboties par Dieva rīcību, apzinās cilvēka ļauno dabu, kas patiesībā ir vainojama postā. "Vai cilvēkiem būs spēks laicīgi apstāties? Vai tev būs jānāk palīgā apjēgt, cik skaists ir dažāda, mūsējais?" Skepsi par Dieva eksistenci pašsaprotami izraisa apkārt esošās reliģijas un to dievi, kas savās dogmās tik ļoti atšķiras un aizliedz cilvēkam nonākt līdz kādam universālam atzinumam, ko izrādē reprezentē savās hipotēzēs apmaldīties zinātnieks, kurš, mēģinot nostādīt objektīvas patiesības par mūžīgo Dievu, ir zaudējis savu primāro pamatu.

Nopelnu cienīga ir ne tikai izrādes scenārija daudzšķautņainība, bet arī inovācijas scenogrāfijā un aktieru prasme darboties ar telpu, kā, piemēram, sākotnēja Dieva tēla nolūkošanās lejup uz pasauli no aktu zāles balkona un progresīvā pietuvošanās skatuvei, zemei, reprezen-

tējot Dieva klātbūtni dvēseles ciešanās, pašam cilvēkam to neapzinoties. Ievērojama bija arī ļoti minimāla aizkulišu izmantošana, kas uzbūra ainu par dažādu dzīvju vienlaicīgu ritējumu, tam nenorimstot, kā arī saskanīgais melnais apģērbs, kas veidoja kopības elementu starp personāžiem. Protams, aizkustinoša bija pati izcilā aktiermāksla, kā arī viscaur izrādē uzdotie jautājumi un spriedumi, kas skatītājiem viennozīmīgi lika atgriezties pie jau uzdotiem jautājumiem vai arī pirmo reizi aizdomāties par ko tamlīdzīgu. Atmiņā palikušas arī pašas izrādes beigas, kuru laikā katrs no izrādes varoņiem ar svecīti rokās kā ticības staru pauž pateicību savai Dieva veidola interpretācijai, kas netiecas kļūt par mēģinājumu izrādei nodefinēt vienu vienīgo Dievu.

Silmači

Autors - Ričards Vimba

Šis mācību gads skolas teātra kolektīvam bijis ļoti ražīgs. Pēc divām izrādēm ("Dāmu drēbnieks" un vēl nesen pirmizrādi piedzīvojuši "Vēstules Dievam") jauniestudējumā "Silmači" 30. aprīlī atdzima visiem labi zināmā Rūdolfa Blaumaņa luga "Skroderdienas Silmačos". Tā ir likumsakarīga repertuāra izvēle, jo tuvojas mācību gada noslēgums, līdz ar to, sekojot Nacionālā teātra iedibinātajai tradīcijai, arī mūsu skolas teātra kolektīvs savu darba sezonu nobeidza tieši ar šo vasarīgo meistardarbu.

Izrādes saturu un hronotopu režisore un teātra kolektīva vadītāja Iveta Skrastiņa nebija mainījusi, kas ir prātīgs lēmums, jo nav iemeslu, lai Blaumaņa "Skroderdienas" modernizētu vai kā citādi izmainītu, tas ir ģeniāls un pārlaicīgs darbs, kurš pelnīti ir kļuvis par Latvijas teātra zelta klasiku.

Teicamu darbu ir paveikušas arī scenogrāfes Estere Marta Balode un Līva Kalpiša, kā arī dekorāciju dizaineres Marta Kurmiņa un Elīze Lore. Uz skatuves bija redzami visi klasiskie "Skroderdienu" elementi, kā

meijas, galds ar krūzēm un pankoku telēķi, tomēr arī izaicinošāki aspekti ir tikuši labi pārvarēti - aktieriem nepieciešamie aizslietņi bija skaisti izdekorēti ar Jāņu zālēm, kora podesti aizsegti ar krāsainiem vilnas lakatiem, bet pašā vidū tiešām stāvēja prasmīgi izgatavota slavenā krāsns.

Ik pa laikam izrādē skanēja pazīstamās Aleksandra Būmaņa melodijas, tomēr tika izmantoti arī audio ieraksti no profesionālo teātru iestudējumiem, kas padarīja izrādes kopiespaidu amatieriskāku. Aktieri būtu varējuši šīs dziesmas nodziedāt arī paši, viņu vokālās prasmes to ļāva. Ar audio pulti skaņu operatorei Annai Marijai Zaķei, iespējams, vēl jāsarod, jo dažviet ieraksti atskanēja mazliet par vēlu, tomēr kopumā izrāde noritēja bez nopietnām ķibelēm.

Katra "Skroderdienu" iestudējuma uzticama kvalitātes zīme, kurai visi skatītāji pievērš pastiprinātu uzmanību, ir trīs ainas: krāsns sprāgšana, Tomuļmātes riebšana, kā arī Ābrama, Joskes un Zāras parādīšanās uz skatuves kopumā. Vismaz es noteikti esmu šo epizožu kvēls cienītājs un tieši pēc tām nosaku lielu daļu iestudējuma vērtības. Krāsns pārbaudījums tika izturēts godam - krāsns fiziskā tās veidolā bija, sprādziens bija, haoss bija. Bravo. Tomuļmātes riebšana arī bija, un bija tiešām teicama, tomēr līdz izcilībai man

pietrūka mazliet lielāku un dramatiskāku paužu. Savukārt mazu vilšanos sagādāja Ābrams (Mārcis Krafts), Joske (Kristaps Gusts Vempers) un Zāra (Agate Paura). Šaubos gan, ka tā ir pašu aktieru vaina, tomēr pietrūka Blaumaņa karikatūrās žīdiskās valodas manieres. Daži vārdi gan bija izrunāti bez garajiem patskaņiem vai ar citām dīvainībām, tomēr tiešām efektīgam iznākumam būtu gribējies mazliet vairāk.

Pievēršoties aktieriem – sniegums bija ļoti labs gan drāmas, gan valodas ziņā, Blaumaņa radītie tēli tika iedzīvināti pienācīgās emocijās, un runāto tekstu visi aktieri pārzināja izcili un tekoši, ļaujot izrādes suflierei Kaivai Bankai atpūsties. Vietām gan aktieri runāja pat pārāk ātri, vismaz manai gaumei, neļaujot ainām sasniegt savu dramatisko potenciālu, tomēr šajā izrādē tas viennozīmīgi bija liela treniņa rezultāts. Visos procesos, kuri iesaista tekstu un tā pārzināšanu no galvas, pienāk brīdis, kurā runātājs to zina tik labi, ka sāk “bērt kā pupas”. Sāk zust emocionālais, dramatiskais runas izpildījums, kas teātrī ir ļoti svarīgs un vieglā formā, manuprāt, bija novērojams arī šoreiz.

**Kopumā jāsaka, ka visi aktieri
savām lomām bija pat pārsteidzoši
labi atlasīti,**

ņemot vērā, ka izrādē piedalījās lielākā daļa kolektīva. Mazas neatbilstības gan novēroju Rūda (Renārs Robežnieks) un Alekša (Sebastians Kučeruks) tēlos. Man Rūdi būtu gribējies redzēt nenobriedušāku, nebēdnīgāku, jo izrādē aktieris tā arī līdz galam neatraisījās un manā skatījumā būtu vairāk piemērots Alekša vai Dūdara tēlam. Alekša tēls savu-

kārt izrādē šķita mazliet pārāk emocionāls un dramatiski spilgts, parasti viņā ir vairāk no Elīnai raksturīgās atsvešinātības, it īpaši ņemot vērā, ka Blaumanim ir raksturīgi tādi tēli, kuri cieš iekšēji. Tāda ir gan Indrānu māte un Purva susinātāja Kristīne, gan Andriksons un šķietamajā laimes klēpī iesēdusies Ieva. Līdz ar to man Alekša tēls šķita pārāk ārišķīgs, atspoguļojot nevis pieklusinātu smeldzi un satraukumu, bet drīzāk diezgan skaļas dusmas.

Ļoti labu darbu bija paveikuši Agate Paura (Zāra), Līva Kalpiša (Bebene) un Edgars mētra (Kārlēns), kuru atveidotie tēli precīzi atbilda savām lomām lugā.

Teicami savas lomas iznesa arī Beatrise Irbe (Tomuļmāte), Elīze Lore (Antonija), Madara Kauliņa (Elīna) un Bruno Markuss Papušs (Dūdars). Tomuļmāte bija izcili hiperbolizēta, katra vaimana, bauma, attaisnojums un pamācība no viņas mutes izskanēja pārliecinoši un ar autoritāti. Antonijā lieliski savijās namamātes nosvērtība un Aleksim pretstatītā laime, prieks, savukārt Elīna un Dūdars neaizrāvās ar emocijām un labi saglabāja mūžam ieturēto attieksmi pret visu apkārt notiekošo. Tomēr spilgtākās aktrises lomai es droši vien nominētu Pindacīšas lomas izpildītāju Martu Kurmiņu. Nespēšu nosaukt precīzu aspektu, tomēr viņas valodai piemita senatnīgs *smekis*, kas Pindacīšai ar visām viņas komiskajām palaidnībām un pigoriem ļoti piestāvē.

Šī gada 4. aprīlī kultūras pili "Ziemeļblāzma" norisinājās Neatkarības atjaunošanas deklarācijas 35. gadadienai veltīta konference "Baltijas pavasaris un latviskā griba". Protams, jau iepriekš vēstures stundās biju mācījusies par šo nozīmīgo datumu – 1990. gada 4. maiju, kad Latvijas PSR Augstākā padome pieņēma nozīmīgo deklarāciju un pēc 50 gadu ilga okupācijas režīma tika apliecināta tautas griba, atjaunojot valsts neatkarību.

Konferenci rīkoja Latvijas Republikas Saeima, 4. maija Deklarācijas klubs un Tautas frontes muzejs. Tās ietvaros tika izdalītas īpaši veidotas brošūras ar Daini Īvānu rakstu par deklarācijas izveides un pieņemšanas procesu un emocionālo strāvojumu Trešās atmodas laikā, pilns deklarācijas teksts, kā arī visu 138 cilvēku vārdi un attēli, kuri izšķirošajā brīdī nobalsoja par deklarācijas pieņemšanu. No šīs brošūras laika līnijas var arī uzskatāmi redzēt, ka atmoda aizsākās jau 1986. gadā ar Latvijas cilvēktiesību grupas "Helsinki-86" dibināšanu, kas saskan ar laiku, kad 80. gadu otrajā pusē PSKP CK ģenerālsekretārs bija Mihails Gorbačovs un totalitārais režīms sāka liberalizēties, samazinot cenzūru. Konferencēs ietvaros tika lasīti arī priekšlasījumi un vestas divas paneldiskusijas, kurās tika minēta režīma atmiņu dzēšana, kas man personīgi sasaistījās ar Dž. Orvela romānu "1984", kas ar Patiesības ministrijas palīdzību centās pārrakstīt vēsturi, lai tā atbilstu partijas vajadzībām. Tomēr apziņa par neatkarīgas valsts pastāvēšanu ģimenēs joprojām tika nodota nākamajām paaudzēm, un līdz ar brīvāku režīmu jaunu sparū uzņēma "atjausmas process". Kā raksta Dainis Īvāns – neat-

4. MAIJS

Baltijas pavasaris un latviskā griba

Autore - Anete Krūmiņa

karības atjaunošana bija Latvijas cilvēku "elementāras izdzīvošanas mērķis. Tagad vai nekad nozīmēja – būt vai nebūt." Sabiedrībā valdīja liels pacilātības un entuziasma gars, kas pauda moto

"Kaut vai postalās, bet brīvi".

Kopumā neatkarības atgūšanas procesam precīzs apzīmējums ir arī "parlamentārā revolūcija", kad, faktiski sākot ar Baltijas ceļu, tika skaidri, tomēr miermīlīgā veidā pausta tautas griba – valstsgriba, kas likumiski rezultējās 4. maijā.

Tāpat izvērsti bija Egila Levita priekšlasījums par 4. maija Neatkarības deklarāciju kā fundamentālu latviešu nācijas valstsgribas aktu. Egils Levits ir ievērojams ne tikai ar kļūšanu par Latvijas Valsts prezidentu, bet arī Neatkarības atjaunošanas deklarācijas manuskripta izstrādāšanu 1990. gada 23. martā. Kā izrādās, pastāvēja dažādi ceļu modeļi uz neatkarības atgūšanu. Pirmais (un īstenotais) bija parlamentārais ceļš, kas atzina Augstāko Padomi kā leģitīmu institūciju neatkarības pasludināšanā, taču pastāvēja arī pilsoņu kongresa ceļš, kas paredzēja neatkarību atzīt tikai ar pašu deklarācijas pieņemšanu. Šajā scenārijā netiktu pārņemta vara no PSRS, tāpēc tas būtu grūti īstenojams, savukārt nulles variants paredzētu atdalīšanos no PSRS, kas neatbilstu Latvijas nācijas interesēm, jo tiktu leģitimizēts inkorporācijas faktors. Kā uzsver Levits, ļoti svarīga dokumenta daļa bez operatīvās daļas ir deklarācijas preambula, kas izskaidro un juridiski pamato vēsturiskus faktus, tādējādi

sniedzot tiesiskus pamatojumus Latvijas valsts kontinuitātei. Kā min Ineta Ziemeļe, ES Tiesas tiesnese, ļoti nozīmīgs ir tieši šis faktors – PSRS varas atzīšana par prettiesisku, kas precīzi tiek apliecināts 9. punktā, nosakot, ka

Latvijas valsts nekad nav beigusi pastāvēt.

Ziemeļe tālāk atzīst, ka starptautiskajās tiesībās Baltijas valstu piemērs līdz šim ir bijis unikāls bezprecedenta gadījums, kas pierāda, ka likuma vara var uzvarēt brutālu spēku. Un Latvijai kā teritoriāli mazākai valstij, kuras militārā kapacitāte ir stipri ierobežota, taisnīga likuma vara ir īpaši svarīga, lai nodrošinātu savu tiesību aizstāvību.

Tāpat starptautiskajā arēnā ap 30 valstīm turpināja neatzīt PSRS varu okupētajās valstīs, un Latvijas pārstāvniecības turpināja darboties arī Vašingtonā un Londonā, aizstāvot latviešu intereses un neatkarīgas valsts pastāvēšanas ideju, kas apliecina arī trimdas latviešu aktīvo darbību. Tomēr konferences dalībnieki atzīst, ka bez cittautiešu atbalsta neatkarības atgūšana nebūtu iespējama. Par deklarācijas pieņemšanu bija nepieciešamas 133 balsis, tomēr Tautas Frontē bija vien 131. Tāpat daudzos Latvijas reģionos krievu tautības cilvēku īpatsvars pārsniedza latviešu, taču visbeidzot tika savāktas 138 balsis. “Tā bija staigāšana pa naža asmeni”, atzina vairāki konferences biedri. Arī pati atceros vectēvu stāstām, kā ar manu tēti pa radio 4. maijā viņi skaitīja balsis un mēģināja saprast, vai to pietiks. Ir prātam neaptverami iedomāties, ko tobrīd izjuta cilvēki – reālas cerības atgūt pirms 50 gadiem zaudēto, savu zemi, kultūru, brīvību. Un to paveica tauta,

nevis karaspēks vai revolucionāru vadonis, bet cilvēki ar likuma varu kā savu zobenu.

Tomēr ar deklarācijas pieņemšanu vēl nekas nebeidzās – brīvība bija jāaizstāv arī barikādēs un augusta puča laikā. Atmiņā tāpat palikuši arī Ilmāra Mieža (Vidzemes augstskolas pētnieka) vārdi, ka cilvēkiem ir viegli mobilizēties konkrētam mērķim, kad tos apspiež cita vara. Taču, kā teicis kāds latgaliešu vecticībnieks, “brīvība ir vislielākais dzīves pārbaudījums”, un tikpat svarīgi ir spēt to noturēt arī ikdienā. Līdz ar to aktuāls ir jautājums par pilsoniskās līdzdalības vairošanu jauniešu vidū, attīstot atbildības sajūtu un iesaistoties mūsu valsts veidošanā. Tāpat diplomātu uzdevums ir rūpēties par to, lai Latvija vairs nekad nenonāktu drošības politikas “pelēkajā zonā”.

Cilvēku rīcību 1990. gada 4. maijā var raksturot vārdi **straujums, izlēmība, drosme**. Tas bija skaidrs cilvēku nodoms un aktīva rīcība, lai panāktu to, kas visai pasaulei šķita neiespējams – atbrīvoties no PSRS spaidu varas un pievienoties rietumu liberālajai pasaulei. Šīs deklarācijas pieņemšana pierāda, ka mums pašiem ir jācīnās par savu brīvību un

mēs visi esam “vienā laivā”, lai šo brīvību noturētu. Kas laivu šūpos, var apdraudēt visu citu labklājību.

Un ir vēl kāds būtisks faktors – Baltijas valstis pierādīja, ka Krievijas režīms nav neuzvarams –, kas īpaši būtisks kļuvis saistībā ar mūsdienu ģeopolitiskajām reālījām. Tāpēc atcerēsimies šo dienu ar lepnumu, godināsim drosmīgos cīnītājus un pateiksim viņiem paldies, ka mūsdienu jaunatne var uzaugt un dzīvot brīvā Latvijā.

EIROPAS

Parlamenta vēstnieku skolas darbības atskats

Autors - Daniels Mednis

Foto - RV2ģ EPVS arhīvs

Kas ir Eiropas Savienība un kāda ir Eiropas Parlamenta loma mūsu dzīvēs? – atbildes uz šiem un citiem nozīmīgiem jautājumiem Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas skolēni varēja rast, iesaistoties RV2ģ Eiropas Parlamenta vēstnieku skolas rīkotajās aktivitātēs. Jau vairākus gadus pēc kārtas mūsu komanda ir bijusi kā savienošais tilts, aktīvi sekojot līdzi aktuālajiem notikumiem Eiropas Savienībā un Eiropas Parlamentā un nododot šo informāciju tālāk skolas skolēniem.

2024./2025. m. g. bija izaicinošs un dinamisks gan mums, gan visai Eiropai. Eiropas Savienību šogad skāra virkne pārmaiņu un izaicinājumu, sākot ar sarunām par ES paplašināšanos un drošības politikas pilnveidi, līdz pat diskusijām par mākslīgā intelekta regulējuma ieviešanu un dezinformācijas

apkarošanu. Krievijas sāktais karš Ukrainas teritorijā un spriedze pasaulē ir padarījuši drošību, kas neapšaubāmi pēdējos gados ir vissvarīgākais faktors stipras Eiropas Savienības kopienas noturībai, par vienu no Eiropas institūciju dienaskārtības centrālajiem jautājumiem. Arvien vairāk kļūst skaidrs, ka arī jauniešu viedoklis ir svarīgs un katra mūsu balss ir daļa no demokrātijas. Ir svarīgi apzināties un izprast, kā darbojas procesi Eiropas Savienībā un kā mēs – jaunieši – varam iesaistīties ar savu iniciatīvu. Lai par šiem procesiem stāstītu plašāk, komanda visa mācību gada garumā organizēja tematiskās klases stundas, kurās iepazīstināja vidusskolēnus ar Eiropas Parlamenta struktūru un darbību, likumdošanas procesu, kā arī pamatvērtībām, uz kurām balstās Eiropas Savienība. Svarīgi minēt, ka papildus tika organizētas arī tikšanās ar Eiropas Parlamenta deputātu Rihardu Kolu, kurā skolēniem bija iespējams klātienē uzdot jautājumus par deputāta ikdienu, darbu parlamentā un aktuālajām tēmām ES dienaskārtībā, un pētnieci Zani Šimi, kurā skolēni padziļināti izprata Eiropas Zinātnes telpu un iespējas attīstīt savu nākotnes karjeru kādā no ES studiju programmām.

Eiropas Parlamenta vēstnieku skolas mērķis nebūt nav tikai organizēt pasākumus skolas skolēniem, bet arī regulāri pašiem izglītoties un pilnveidoties – būt līderiem, kas spēj domāt kritiski un paust viedokli, mācoties no pieredzējušiem ekspertiem, politiķiem un līdzīgi domājošiem jauniešiem. Šā mācību gada laikā piedalījāties vairākās augsta līmeņa diskusijās un pasākumos, tostarp Klubs “Māja” konferencē par kapacitātes trūkumu jaunatnes jomā, JEF Latvia rīkotajā diskusijā ar ASV vēstniecības pārstāvi, Ārlietu ministrijas konferencē “Eiropas Savienības nākotne un Latvijas intereses” un platformas mesesamkopa.eu diskusijā par ASV vēlēšanām un to nozīmi arī Eiropas kontekstā.

Komandas ietvaros kopīgi piedalījāties arī 2025. gada jūnijā gaidāmo pašvaldību vēlēšanu apspriešanā un iniciatīvas “Signālvēlēšanas” domnīcā, kuras laikā ģenerējām idejas politiskajām partijām, kas pēcāk tika prezentētas partiju pārstāvjiem Rīgas domē, arī mums esot klātesošiem un iesaistoties kopīgā diskusijā.

Sezonas kulminācija jeb mācību gada noslēdzošais pasākums šogad ir “Eiropas nedēļa 2025”, kas tiek rīkota, lai atzīmētu Robēra Šūmaņa deklarācijas 75. gadadienu. Nedēļas ietvaros skolas skolēni tiek aicināti

pārbaudīt zināšanas gan viktorīnā par Eiropas kultūru, gan orientēšanās aktivitātē sporta stundu ietvaros, dodoties *Pa Eiropas pēdām*. Paralēli visas nedēļas ietvaros (no 6. līdz 10. maijam) skolas skolēni tiek aicināti piedalīties akcijā un nofilmēt “Rokasspiedienu Eiropas”, kas ir kā simbolisks elements cieņas, draudzības un vienotības stiprināšanai. Radošāko video autoriem un norišu uzvarētājiem nedēļas noslēgumā tiks pasniegtas arī īpašas balvas kā pateicība par dalību.

Noslēgumā vēlos teikt lielu paldies ikvienam, kas šajā mācību gadā bija daļa no Eiropas Parlamenta vēstnieku skolas komandas vai piedalījās mūsu rīkotajās aktivitātēs. Vasara ir laiks, kad atpūties un atgūt spēkus jaunam darba cēlienam, tāpēc – uz tikšanos jaunajā mācību gadā ar jaunu spar, enerģiju un idejām.

Aicinu jūs – Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas skolēnus un skolotājus – pievienoties vēstnieku skolas rīkotajām aktivitātēm un pasākumiem arī turpmāk, lai kopā veidotu zinošāku, sabiedriski aktīvāku un demokrātiskāku sabiedrību!

OLIMPIĀDES

Sasniegumi

Sastādījis Ričards Vimba

Mācību gads strauji tuvojas noslēgumam, tomēr olimpiāžu sezona savu jau ir piedzīvojusi. Atskatāties uz valsts posma laureātiem un lepojamies!

Angļu valodā:

ALEKSA KONOŠONOKA (I pak.)
PĒTERIS ZVIRGZDIŅŠ (II pak.)

Franču valodā:

ELIZABETE SPARĀNE (I pak.)
ERNESTS ANDREJS LAUCIŅŠ (III pak.)

Latviešu valodā un literatūrā:

JASMĪNA PAKALNE (I pak.)
EMĪLIJA MEDZIŅA (II pak.)
LĪVA KALPIŠA (II pak.)
KRISTIĀNA ŠAŠKO (II pak.)
MARTA HEIDEMANE (III pak.)
RIČARDS VIMBA (III pak.)
DANIĒLA ŠNUCINA (Atzinība)
LIENE ZVANE (Atzinība)

Bioloģijā:

PAULA CEPURĪTE (II pak.)
ALEKSA KONOŠONOKA (Atzinība)
PĒTERIS ZVIRGZDIŅŠ (Atzinība)
MARIJA TROFIMOVA (Atzinība)

Ģeogrāfijā:

ERNESTS KIZIKS (II pak.)
MIKELIS JAUNROMĀNS (II pak.)
RIČARDS VIMBA (III pak.)
PAULA CEPURĪTE (III pak.)
PĒTERIS ZVIRGZDIŅŠ (III pak.)
LINARDS BUIVIDS (Atzinība)

Ķīmijā:

DANIILS MAIDELIS (Atzinība)

Matemātikā:

TOMS HENRIJS ČABS (II pak.)
ARTŪRS LEONS CELMS (III pak.)

Ekonomikā:

PATRĪCIJA ANDERSONE (II pak.)
AMANDA GRAUDIŅA (III pak.)
MAĻENA HMEĻNICKA (III pak.)
EMĪLS GUNDARS MEŽINSKIS (III pak.)
UNA MEŽALE (Atzinība)
ROBERTS ZONENBERGS (Atzinība)

Informātikā:

JĀNIS EDVARTS LĀCIS (III pak.)

Filozofijā:

SOFIJA JANSONE (II pak.)
JASMĪNA PAKALNE (II pak.)
ANETE PULKSTENE (II pak.)

Politikā un tiesībās:

PĒTERIS ZVIRGZDIŅŠ (II pak.)

Vēsturē:

ANETE KRŪMIŅA (I pak.)
PAULA CEPURĪTE (III pak.)
HERMANIS DEDUMIETIS (III pak.)
GEORGIJS GRUŠEVSKIS (Atzinība)
EMĪLS LISOVS (Atzinība)

Izskanēja visgarākā un vissirsnīgākā pateicība, kādu jebkad biju dzirdējis pirms filmas. Kāda viņa glāze man blakus gan pamanījās nokrist, šķietami pati no savas gribas. Mazliet atslābu, jo pēc lielā trača gaidīju, ka varēšu skatīties un analizēt kādas piecas, desmit minūtes ar ekspozīciju. Nebūt ne! Tiekam iepazīstināti ar galveno varoni, fon Trotas jaunkundzi, un jau pirmajā ainā piedzīvojam "Lotusa" trakumu pilnu diapazonu.

Alisei fon Trotai 1919. gadā jāatgriežas Latvijā no Parīzes, lai nokārtotu muižas ēkas pārdošanu. Muižas iemītnieki nav sevišķi draudzīgi un uzvedas ērnoti. Viņi ielūdz Alisi uz tradicionālo dziedājumu vakaru. Tur fon Trota satiek Keizerlinga kungu – advokātu –, interesējas par "iezemiešu folkloru". Šeit jāuzteic izcilais tērpu dizains un Mārta Kalitas aktiermāksla. Šarmantā, intrigas pinošā baltvācu bagātnieka tēls ir iedzīvināts ļoti meistarīgi. Keizerlings un fon Trota iesēžas karietē, kas attēlota gluži kā gadsimtu vecā filmā; kļūst acīmredzama ietekme no starpkaru laiku kinomākslas.

Keizerlings fon Trotu ievēl kādā asinskāru ezotēriķu grupiņā. Tie viņai palīdz atgūt karā zaudēto kāju. Šo mistiķu vadone Zība pavēl fon Trotai uzņemt filmu, lai propagandētu viņu ideālus. Alise kādā smalkā filmu kantorī tiek iepazīstināta ar visu jaunāko kinopasaules tehniku, tomēr beigās aizkļūst līdz citai, necilākai iestādei. Tur viņi radikāli pārmaina sevi un atklāj kino atbrīvojošo spēku. Tam visam pa vidu tiek meklēts *sanctus nihil*.

Varbūt. Man šķiet, ka mans atstāsts atspoguļo filmu, bet neesmu pārliecināts.

KULTŪRAS SLEJA

Recenzija. Filma "Lotus"

Autors - Pēteris Zvirgzdiņš

Līdz pēdējām ainām nesapratu, vai filma maz ir hronoloģiskā secībā. Šķiet, ka jā. "Lotus" nebaidās lauzt nevienu kino pasaules nerakstīto likumu, pat ne pašā filmā iedibinātos, piemēram, viens kadrs neizskaidrojami ir animēts.

Alistera Kroulija trakākajos absinta valdītajos sapņos nerādītos ne tuvu tas, ko iespējams redzēt uz ekrāna, skatoties "Lotus".

Filma šķietami slēpj sevī dziļu mistēriju, bet tā ir izklājusi visas kārtis uz galda jau pirmajā minūtē. Lielā sižeta mērogā ir tikai viens pavērsiens, kas pie tam ir ārkārtīgi paredzams. Šķiet, ka arī vienkāršā sižeta struktūra ir atsauce uz agrīno kino. Tajā pašā laikā nav iespējams uzminēt, no kā sastāvēs nākamā aina. Pie tam aktierspēle ir vienkārši fenomenāla. Vizuālie efekti ir šarmanti savā vecmodīgumā; no 20. gadu šedevriem paņemts tikai tas labākais.

Bet kas tad ir šī filma? Visi apraksti izvairās no žanra definēšanas. Vēlāk sapratu, kāpēc. "Lotus" nevar iespiest nevienā kastītē, lai kā arī censtos. Tas ir kas nepieredzēts un, lai arī cik negribētos redzēt ko līdzīgu, neatkārtojams. Tas ir autoru kino. Kā saka Viļa Daudziņa tēls: "Es patiešām nezinu, kā šo eksperimenta filmu uztvers skatītāji."

Haotiska recenzija par absolūti neprātīgu filmu, bet "Lotus" ir viena no labākajām filmām, ko jebkad esmu redzējis. Esmu stāvā sajūsmā!

Jāmin, ka filma nav piemērota Hroniku jaunākajiem lasītājiem.

Recenzija par filmu “Pansija pili”

Autors - Ričards Vimba

Pirms vairāk nekā gada ceļu pie Latvijas kino skatītāja uzsāka vasarīgas bezrūpības apvītā daudzsēriju filma “Pansija pili”. Tā ir balstīta uz Anšlava Eglīša romānu ar tādu pašu nosaukumu, kurā viņš izklāstījis savas atmiņas par Inciemā pavadīto laiku starpkaru periodā.

Dažādām filmas sērijām ir dažādi režisori – Andis Mizišs, Marta Elīna Martinsone un Dāvis Šīmanis –, pēdējās, dokumentālās sērijas režisors ir Gints Grūbe. Scenāriju radījusi Tabita Rudzāte un Ivo Briedis, filmas operators ir Andrejs Rudzāts, bet producenti – Inese Boka-Grūbe un Gints Grūbe. Jāpiemin, ka, skatoties filmu, nebiju pamanījis atšķirīgos režisorus, kas nozīmē, ka radošā darbība noritējusi vienoti un kvalitatīvi.

Galvenais filmas varonis ir Anšlavs Eglītis (Rihards Zelezņevs), kurš kopā ar savu tēvu Viktoru (Gundars Āboliņš) un brāli Vidvudu

(Kristians Teterovskis) ierodas Inciema muižā, kura Viktoram piešķirta par viņa centīgo darbu kā dzejniekam. Kopā ar muižā sastapto barona laika personālu – Mārtiņu (Juris Strenga), Priedeni (Lāsma Kugrēna), Feldmani (Juris Jarāns), Arnīti (Kaspars Znotiņš) un Arnīša māti (Dace Everss) – viņi ierīko nolaistajā muižā pansiju, nelielu viesnīcu. Tajā tiek uzņemti dažādi un kolorīti viesi, gan bibliotekāre (Inese Kučinska) un skolotājs (Kaspars Gods), gan Edvarts Virza (Lauris Dzelzītis) un Romans Suta (Kaspars Kārklīņš), kuriem nākas piedzīvot virkni komisku notikumu.

Filmā spilgti parādīts tās vēsturiskā perioda konteksts. Tajā atspoguļota diezgan spēcīgi idealizēta Latvijas brīvvalsts kopaina, kuru uztur izteikti, pat kariķēti nacionālromantiskais Viktora Eglīša tēls. Jau pirmajā sērijā, ierodoties muižā, viņš kalpotājiem stingri apsola, ka pret viņiem izturēsies kā vienlīdzīgiem, nevienam sociālā stāvokļa dēļ nediskriminējot. Katras pansijas zaļumballes ietvaros plašā mērogā tiek izmantoti dažādi tautiski vizuālā noformējuma elementi, tāpat arī tautasdziesmu lasījumi un dažādas tamlīdzīgas izdarības.

Tā kā filmas žanrs ir komēdija, tajā regulāri rodas dažādi pārpratumi, kuri gluži kā sniega bumbas rezultējas dramatiskos atgadījumos. Paskatoties uz filmas sižetu mazliet nopietnāk, caur ikdienas prizmu, iespējams apjaust, cik svarīga mēdz būt neklūdīga savstarpējā saziņa, lai nerastos nepatīkamas situācijas un strīdi. Paturot prātā karu, kas norisinās

Ukrainā, "Pansija pilī" izvēršas arī par mūsdienās diezgan aktuālu atgādinājumu-

**mīlēt, baudīt Latvijas brīvību
un būt vienotiem.**

Lai gan no pirmā acu uzmetiena šis slānis nav acīmredzams un var nešķist ietverts darbā ar nodomu, filmai to var piedēvēt, ņemot vērā tās latviski idillisko raksturu un tēlu savstarpējās attiecības. Galu galā, kā minēts pēdējā filmas sērijā, Anšlavs Eglītis atmiņas par Inciemu romānā apkopoja no laika perioda tieši pirms Otrā pasaules kara, pirms došanās trimdā, kas šķietami bezrūpīgajai filmas dabai piešķir saldsērīgu, pat brīdinošu nokrāsu. Atskan kluss, neizteikts jautājums –

**ja nu klusumā pirms vētras
dzīvojam arī mēs?**

Manuprāt, starp aktieriem īpaši izceļami bija Gundars Āboliņš un Kaspars Znotiņš. Āboliņa atveidotais Viktors Eglītis bija tei-

cams ieturētības un poētiska romantisma iemiesojums, viņam Viktora tēls šķita ļoti atbilstošs un dabīgs. Tomēr Āboliņa panākumu atslēga visticamāk arī bija viņa paša rakstura lieliskā saderība ar atveidojamo tēlu,

**bet neviens aktieris nepietuvojās
Kaspars Znotiņa Arnītim.**

Izcili nožēlojams tēls tiklab pagīru laikā, kā bezrūpīgākajā vasaras dienā, gan intonācija, gan sejas izteiksme, stāja, it viss pauda galēju vienaldzību, nihilismu, aiz kura skatītājam tomēr brīžiem kādā komiskā ainā pavidēja rūpīgi apslēpta viltība, pat bezkaunība. Lai gan, pirmo sēriju skatoties, man šķita, ka filmā trūkst darbības, noskatoties pēdējo, varu teikt, ka visai filmai piemīt viegla, liega atmosfēra, tajā izpaužas latviska vienkāršība, kas man, kā atklāju, ļoti patika.

Koncerts “Mēs esam sacerēti”

Autors - Ričards Vimba

Maija sākumā mēs svinam Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu. Tieši tāpēc izlēmu doties uz koncertu “Mēs esam sacerēti”, kurš norisinājās 3. maijā Mežaparka Lielās estrādes Kokaru zālē par godu nesen mūžībā aizgājušajam Jānim Peteram, Latvijas neatkarības atjaunošanai un dzejnieka lomai tās notikumos.

4. maijs ir tikpat nozīmīgi svētki kā 18. novembris, jo Neatkarības deklarācijas pieņemšana ir otrā Latvijas dzimšanas diena. *Atdzimšanas diena*, kurā mēs atgūvām savu valsti, savu brīvību un elpu svaiga gaisa.

**Arī šis koncerts bija kā
elpa svaiga gaisa – tieši tik
viegls, brīvs un sirsnīgs,**

par ko paldies jāsaka koncerta vadītājam un solistam Zigfrīdam Muktupāvelam. Piedaloties Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skolas un Rīgas Doma zēnu koriem, Rīgas KTMC “Mazā Ģilde” Jauniešu korim “Balsis” un LU jauktajam korim “Juventus”, tika izpildītas 14 dziesmas ar Jāņa Petera dzeju diriģentu Romāna Vanaga, Inta Teterovska, Valda Tomsona, Artūra Oskara Mitrevica un Georga Zujeva vadībā. Ar izjustu pavadījumu kora balsis pie klavierēm papildināja Evija Vanaga un Jēkabs Jančevskis, bet ar akustisko ģitāru – Uģis Tirzītis.

**Vēlos uzsvērt to, cik veiksmīga
bija koncerta programma
un noformējums –**

mākslinieciskais vadītājs Romāns Vanags sadarbībā ar režisoru Juri Joneli pasākumu iesāka ar efektīgu Mārtiņa Brauna dziesmas

“Mēs esam sacerēti” izpildījumu, korim stāvot aiz klausītāju mugurām. Skatoties taisni, bija redzama projekcija ar melnbaltu fotogrāfiju no Trešās atmodas laika – cilvēku pūlī ir pacelti vairāki sarkanbaltsarkanie karogi, kuri ar kinematogrāfisku manipulāciju palīdzību plīvoja.

**Tādējādi tika veiksmīgi panākts
divējāds efekts –**

tika uzjundītas koncerta apmeklētāju atmiņas par Trešās atmodas notikumiem un emocijas saistībā ar 4. maija svētkiem, tomēr vienlaikus ar pievienoto karogu plīvošanu aina tika atdzīvināta un izcelta no sastingušiem vēstures rāmjiem, padarīta mūsdienīga.

Tālāk sekoja labi pazīstamā Raimonda Paula “Elēģija”, kura ieņēma Jānim Peteram veltīta rekviēma lomu, turpinot noskaņot klausītājus ar gremdēšanos atmiņās par izcilo dzejnieku un sasaistes izveidošanu starp viņa darbību un iepriekš iezīmēto Latvijas neatkarības atgūšanu. Ļoti pateicīgi novērtēju, ka drīz vien sekoja zēnu kori, jo, lai gan viņu izpildītās dziesmas bija ļoti skaistas un dziedājums – kvalitatīvs, tas tomēr nav tik simfonisks un krāšņs kā jauniešu jauktajiem koriem, tāpēc atvieglojumu radīja šīs programmas daļas ātra paiešana. Koncerta gaitā iezīmējās pakāpenisks emocionālā piesātinājuma kāpums, kuru radīja pāreja no zēnu koriem uz jaukto kori “Juventus” un jauniešu kori “Balsis”, tad – abiem jauktajiem koriem kopā, kā arī starp dziesmām iestarpinātie video fragmenti ar paša Petera un Māras Zālītes vārdiem par Latvijas brīvību. Savu kulmināciju tas sasniedza 11. koncerta numurā – Raimonda Paula “Manai dzimtenei”.

Izskanēja Jāņa Petera sarakstītie vārdi dziesmas izpildījumam 2018. gada Dziesmu svētku Noslēguma koncertam:

*Kas tur kaļ debesīs –
Zeme rīb, zvēro gaiss?
Pērkons trejas zvaigznes kaļ
Visas tautas dzīvībai.*

Acu priekšā gandrīz uzmirdzēja no Pērkona laktas Mildas rokās nodotās trejas zvaigznes, jo Peteram ir taisnība – brīvība, kuras vārdā tās mirdz, arī ir pati tautas dzīvība. Tikko kā koris bija iesācis izpildīt dziesmas pirmo piedziedājumu, cilvēki sāka celties kājās. Šī meistardarba izpildījums tieši šajā koncertā bija tik spēcīgs, ka man pār vaigiem sāka birt asaras.

Bija tik skaisti, ka jāraud.

Šai emocionālajai, himniskajai dziesmai, kura, kā Zigfrīds Muktupāvels atzina, bieži vien izskan kā koncertu un pasākumu noslēgums, tomēr sekoja vēl trīs dziesmas, kas no režijas viedokļa bija nepārspējami. Tā vietā, lai publiku atstātu emocionālā sakāpinājumā, bet ar mazuma piegaršu, gluži kā saldaiss ēdiens tika atskaņotas vēl divas skaistas dziesmas un ļoti lirisks Jēkaba Jančevska jaundarbs “Lūgums”, ļaujot klausītājiem izbaudīt un apdomāt koncertā dzirdēto, vēl mūzikas ieskaitiem.

Kad šķita, ka šķietami vienkāršais un ilguma ziņā lakoniskais koncerts jau ir pārspējis visas cerības, mani vēlreiz pārsteidza scenogrāfija. “Lūguma” laikā fotogrāfija ar plīvojošajiem karogiem pārtapa no melnbaltas par krāsainu, kas mani raisīja asociāciju un māksliniecisku saikņu gūzmu. Pirmkārt, šāda māksli-

nieciska nianse akcentē to, ka atskaņotā dziesma ir jaundarbs, tātad nevis sena atmiņa, bet gan kas jauns, svaigs. Tā norāda arī uz to, ka Petera dzeja nav sastingusi, tā turpina dzīvot arī pēc viņa nāves un iedvesmot komponistus jauniem mākslas darbiem. Tādējādi Peters turpina dzīvot ne tikai mūsu atmiņās, bet arī sirdīs caur savu dzeju un tās iedvesmoto mūziku.

Otrkārt, krāsainie karogi atspoguļo Tautas Frontes centienu augļus. Pēc ilga laika – 13 dziesmām –, kas pavadīts padomju režīmā un cīņā pret to – zem melnbaltiem karogiem –, sapnis par brīvu Latviju beidzot ir piepildījies – karogi ir atguvuši savu sarkanbaltsarkano krāsu. Domāju, ka cilvēkiem, kuri ir piedzīvojuši 1990. gada 4. maiju paši savām acīm, šāda aina varētu raisīt ļoti patīkamas atmiņas un pat sava veida nostalģiju.

Treškārt, jaundarba laikmetīgums saistībā ar karogu krāsu mudina atcerēties, ka Latvija ir brīva šobrīd. Tas ir atgādinājums, ka kaimiņos esošā Krievija šo brīdi var arī atkārtoti pārtraukt. Tāpēc ir īpaši svarīgi ne tikai priecāties par Latvijas brīvību, bet arī to stiprināt katru mīļu dienu.

4. Starptautiskais dzejas festivāls

PAGE BREAK

Autori - Ričards Vimba & Pēteris Zvirgzdiņš

Šogad Starptautiskais dzejas festivāls "PAGE BREAK" norisinājās Rīgā, atšķirībā no iepriekšējiem trim gadiem, kad tas savu norisi piedzīvoja Jelgavā. Līdz ar jaunu darbības gadu festivālam ir arī jauna tēma - "Entropija". Kā antoloģijas ievadā minējuši festivāla direktori Madara Gruntmane-Dujana un Efe Dujans, "dzeja iemieso visaugstāko entropiju - tās valoda ir nešpetna un eiforiska". Es gribētu piemētināt, ka arī tās forma ir neierobežoti daudzveidīga, tēmas - nebeidzami daudzskaitlīgas vai pat neesošas (nevēlams). Tie ir no dzejnieka izplūstoši, izbirstoši vārdi, kuri, atsizdamies pret papīru, dzejas krājumu, grāmatnīcas skatlogu, bet visbeidzot - arī pret lasītāja acīm (vai festivāla ietvaros - klausītāja ausīm), pēc iespējas pamatīgāk izplešas telpā starp tām.

No 23. līdz 26. aprīlim šim plešanās procesam bija iespējams norisināties sasaistē ar dzeju, ko radījuši 15 dzejnieki no visas pasaules:

Visi festivāla pasākumi bija ieturēti vienotā, ļoti atvērtā un brīvā stilā, kuru noteica jau atklāšana. Ierodoties Rīgas Laikmetīgās mākslas telpā, kurā no 11. aprīļa līdz 8. jūnijam ir skatāma izstāde "Kino klejotājs", varēju līdz ar pārējiem pasākuma klausītājiem pastaigāties starp zālē iekārtajām fotogrāfijām, neveiksmīgi mēģinot tās savilkt vienotā stāstā, kā jau tas saskarē ar laikmetīgo mākslu bieži vien gadās. Drīz vien festivāla direktore un pasākuma vadītāja Madara Gruntmane sāka ievadošo runu, kurai sekoja Kārļa Auziņa saksofona skaņdarbs. To varu raksturot kā (gandrīz) hipnotisku nošu maisījumu, tomēr ar noslēdzošo dzejkoncertu 26. aprīlī tas veidoja patīkamu gredzena kompozīciju - abos festivāla galos bija dzirdams Kārlis Auziņš, abos - viņa saksofons.

Alvins Pans (Singapūra)

Gondža Ouzmena (Turcija)

Iļja Kaminskis (ASV/Ukraina)

Ingmāra Balode (Latvija)

Ivars Šteinbergs (Latvija)

Kajo Čingonji (Anglija/Zambija)

Marčins Sendekis (Polija)

Margeda Tidira (Velsa)

Marija Sevilje Parisa (Spānija)

Mihaels Augustins (Vācija)

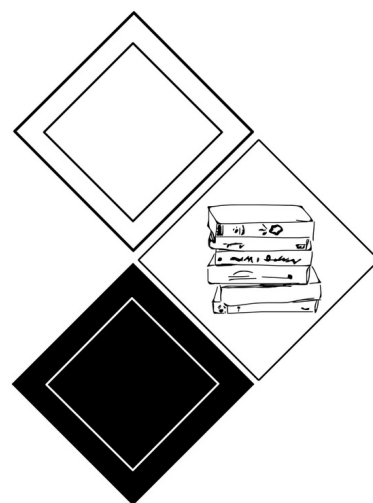
Marianne Larsena (Dānija)

Ramona de Hesusa (Kolumbija)

Sabīne Vina (Francija)

Sudžata Bata (Indija/ASV/Vācija)

Toms Treibergs (Latvija)

Atklāšana turpinājās ar dzejnieku priekšlasījumiem no festivāla antoloģijas, sanākušajiem klausītājiem malkojot vīnu. Tomēr liels bija mans pārsteigums, kad tikai pēc pirmajiem četriem dzejniekiem aptvēru, ka kino izstādes skatītāji nebija vis pasākuma klausītāji.

Tie bija paši dzejnieki, starp kuriem visu šo laiku biju stāvējis.

Jau šī nianse vien radīja ērtu vienotības un kordialitātes izjūtu, kura festivāla gaitā pieauga līdz siltai sirsnībai. Mazliet formalitātes gan iekrāsojās noslēguma dzejkoncertā, ko acīmredzot radija organizatoru satraukums par pasākumu, kuram viņi bija rūpīgi gatavojušies, sarūpēdami pat dzejoļu tulkojumu fonā aiz dzejniekiem un laikmetīgā džeza grupas, taču kopumā es festivālu un tā norises raksturotu tieši ar šiem vārdiem – **sirsnīgi, nepiespiesti, brīvi.**

Apmeklējot otro priekšlasījumu vakaru, pieredzēju, kā zambiešu izcelsmes angļu dzejnieks Kajo Čingonji stāstīja par savu veiksmi, viņa darbiem tiekot iekļautiem Lielbritānijas izglītības sistēmas obligātās literatūras sarakstā. Viņš minēja interesantu aspektu, esot *dzīvam* obligātās literatūras autoram, proti, laiku pa laikam viņš savā sociālo tīklu kontā saņem ziņas no skolēniem, kuri apjukumā jautā, kāda ir uzdotā dzejoļa galvenā doma.

Čegonji skolēniem esot vaļsirdīgi atzinies, ka viņiem pašiem par dzejoļa jēgu droši vien ir labāka nojausma.

Šī frivolā atbilde man lika aizdomāties par mūsdienu laikmeta postmoderno brīvību, precīzāk – tās ietekmi uz mākslu, tās vērtību un attīstības iespējām, kā arī lomu sabiedrībā. Iespējams, es vienkārši esmu pārāk konservatīvs vai gluži vienkārši *dumjš*, lai uz-

tvertu šo laikmetīgo tiešanos pēc pilnīgas un absolūtas radošās un emocionālās brīvības, tomēr tiešām nespēju izprast tādu darbu, kuram nav galvenās domas, jēgas, kodola, kas padara mākslu par... mākslu. Manuprāt, mākslas definīcija, lai gan tā viennozīmīgi ir abstrakta, noteikti ietver tēzi, ka tās pamatā ir kāda ideja un tās radošs atspoguļojums materiālā vai nemateriālā veidā ar garīgu vērtību, kas šo ideju nodod adresātam uztverami un estētiski. Patiesi nezinu, kāda ideja ir izlobāma no, piemēram, antoloģijā iekļautā Ivara Šteinberga dzejoļa “Toksiskā pastorāle”. Lūk, ieskatam pirmās rindas:

*Vienpadsmitgadīgais Hesburgers Kārklīņš,
iesēdies pludmalē izraktā čurudiķa
brūnajā ūdenī līdz peldbiksītēm,
sita savam brālim, Bambino, pa dubultzodu.*

Lai gan kā īstens humanitārais es noteikti varētu izdomāt vismaz kaut ko, kas būtu piedāvājams kā oriģinālā Šteinberga doma, rakstot šo dzejoli, tam nebūtu itin nekādas garīgās vērtības, jo šāds ar debesīs pastieptu pirkstu izteikts minējums neatbilstu patiesībai un būtu tikpat muļķīgs kā zīdaiņa šļupsti.

Līdz ar to uzskatu, ka postmodernismam raksturīgā radošā brīvība, kura apgalvo, ka “mākslai nav jābūt apveltītai ar novatoru ideju, jēgpilnu mērķi, mākslai pat nav jābūt apveltītai ar ideju, mērķi, mākslai pat nav jābūt, mākslai pat nav, pat nav, nav”, ir kaitīga gan pašai mākslai, gan tās lomai sabiedrībā. Tās ietekmē zūd gan “vienkāršo ļaužu” uzticība mākslai, gan tās pamata būtība.

Rainis teicis, ka “pastāvēs, kas pārmainīsies”, bet vai var par tālu aizmainīties?

Uz mazliet pozitīvākas nots vēlos minēt dažus dzejoļus un to autorus, kuri man patika, jo vismaz attāli mēģināja veidot pārliecību par tajos pausto vai arī gluži vienkārši radīja patīkamu literāru pieredzi ar izmantotajiem izteiksmes līdzekļiem.

Jau atklāšanas pasākumā manu uzmanību piesaistīja dāņu dzejniece Marianne Larsena ar savu dzejoli "Pļava", kurā viņa šķietami uzbūrusi idillisku un bezrūpīgu pļavas ainu. Arī otrs viņas dzejolis, kurš iekļauts antoloģijā – "Tīklojums" –, ir ļoti juteklisks un maigs.

Margeda Tidira no Velsas festivāla gaitā nolasīja vairākus dzejoļus par savu mirušo vecāko brāli, kuri bija vienkārši, pat ikdienišķi, tomēr tieši vienkāršībā slēpās skaidri uztveramas un visaptverošas skumjas, sāpes.

Vācu autors Mihaels Augustins mani iepriecināja divējādi – gan ar veiksmīgu vācu valodas klausīšanās prasmes treniņu, gan ar brīnišķīgu, mazliet humoristisku dzejoli par pašiem dzejoļiem un to tapšanas procesu.

Vjetnamiešu izcelsmes dzejniece Sabīne Vina no Francijas radīja ļoti liegu, mazliet sērīgu iespaidu ar dzejoļiem, kuros bieži parādījās dabas elementi.

Lai gan arī antoloģijā iekļautais Ivara Šteinberga dzejprozas darbs ir ļoti neskaidrs un manāmi grotesks, jāatzīst, ka to izglāba viņa priekšlasījums noslēguma dzejkoncertā, kas atgādināja dzejas performanci.

24. aprīlī arī mūsu skolā viesojās vairāki festivāla dzejnieki, sniedzot ieskatu savā daiļradē. Paldies skolotājai Laurai Meijerei par popularizēšanu!

Pa ceļam satieku Alvilu. Viņa ceļi gan ved citur. Esplanādē manas nāsis piepilda nesen pļautas zāles tīkamais aromāts. Jau kopš septembra esmu viens no Hroniku galvenajiem kinosnobiem, bet šoreiz Latvijas kinopilī "Splendid palace" gan esmu, dzejas vilināts.

Festivāla "Pagebreak" tematiski sarkanžilais apgaismojums ir apņēmis visu lielo zāli. Skan mūzika, bet klausītāju rosība vēl kādu laiku ir minimāla. Aizeju pēc rūgta kakao. Jaukta franču-spāņu kompānija man priekšā pasūta vissarežģītāko kafiju saturošo dzērienu kombināciju, ko jebkad esmu dzirdējis. Nebūs. Dodos atpakaļ, un zāle jau tapusi pilnāka. Redzēju vismaz trīs klasesbiedrus, vēl vienu hronistu, trīs attālas paziņas un arī daudzas sabiedrībā atpazīstamas sejās.

Šigada festivāla tēma ir entropija, ko katrs nu traktē kā māc. Vieni raksta par juteklisku kaislību aizplūšanu līdz hedonisma absurdiem, kamēr citi raksturo pilsētu ainavu degradāciju, bet vēl trešais autors – par dziļi personīgu zaudējumu. Tiek aprakstīti gan kari, gan mīlestība. Šķiet, ka nevienam neizbēgamās visuma karalienes Entropijas ķetnas ir sagrābušas arī šīvakara programmu – šis lielais juceklis ir dziļi baudāms lidojums dzejas pasaulē.

visa pasaule izkūst un tieši Tevi, dzejas baudītāj, apņem biezs ziedlapu lietus. Arī Tu sāk kust. Bet, pirms Tu paspēj dekrystalizēties, viss ir beidzies. Šī mazā haosa salīņa mūsu hiperregulētajā ikdienā ir nogrimusi. Tās smilšu virsiņa ir aizrauta prom gluži kā Pēgasa vēja spārniem, kurš naidīgs Tevi uzlūko no kupolveida griestu augšas. 95 minūtes ir paskrējušas kā nemaz nebijušas.

Toms Treiberis tovakar savās vārsnās ieminējās, ka no nāves neizbēgt. Bet no dzīves arī ne.

Izejot no kinoteātra, pārkāpju sliekšni no dzejas spozmes valstības un iekļistu krēslainajā realitātē.

Vēsture un mērķis *RV2ģ estrādē un stadionā*

I Latvijas Skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētki (tolaik, protams, vēl "Padomju Latvijas") tika rīkoti 1960. gadā. Dziesmu svētku virsdiriģenti bija Jānis Ozoliņš un Leonīds Vīgners, bet Deju svētku virsvadītājs – izcilais horeogrāfs un tautas dejas pētnieks Harijs Sūna. Atsevišķus skolēnu Svētkus radīt mudināja tālredzīgas rūpes par Dziesmu un Deju svētku ilgtspējas nodrošināšanu. Jebkura korista un dejojāja karjera sākas bērnības posmā, kurā tiek ielikti kvalitatīvas radošās izpausmes pedagoģiskie pamati un radīta patika pret tautas mūziku un deju. Līdz ar to skolēnu Svētkos tiek audzināta jaunā "lielo" Svētku paaudze un viņu mīlestība pret kultūru.

Pēdējā laika lielākais skandāls saistībā ar šīgada Svētkiem ir skati neizturējušie kori un deju kolektīvi. Valsts Prezidents nesen sacīja, ka "iespējai piedalīties Svētkos jābūt visiem". Tomēr šī iespēja jau tika dota – izkritušie kolektīvi to paši ir aizlaiduši vājā, nesagatavodamies. Ņemot vērā Svētku lielkoncertu specifiku, lielu lomu tajos ieņem mākslinieciskā izpildījuma kvalitāte, un, ja tā ir zema, kolektīvs, atklāti sakot, traucē lielkoncerta organizēšanai un pazemina tā kvalitāti. Protams, aktuāls ir arī jautājums par birokrātiju un daudzajiem Svētku birojiem, kuri katru reizi tiek veidoti no jauna. Taisnība IZM ministrei Dacei Melbārdei, kura nesen nāca klajā ar priekšlikumu izveidot pastāvīgu Svētku biroju, kas varētu palīdzēt arī ar biļetēm...

XIII Latvijas Skolu jaunatnes Dziesmu un Deju

SVĒTKI

Autors - Ričards Vimba

Izaicinājumi organizēšanā

Svētku repertuārs

Arī mūsu vidusskolas jauktais koris un pamatskolas meiteņu koris, kā arī tautas deju kolektīvs jau vairāk nekā gadu rūpīgi gatavojas jūlija svētku nedēļai. Līdz ar to skatēs ir iegūti ļoti augsti rezultāti:

Vidusskolas jauktajam korim 48,73 punkti un Augstākā pakāpe;

Pamatskolas meiteņu korim 46,83 punkti un Augstākā pakāpe;

Tautas deju kolektīvam 44 punkti un I pakāpe.

Liels paldies pedagogiem Edgaram Vitolam, Laumai Eglītei, Sanitai Misikai un

Viesturam Jurim Lammasam par darbu!

Šogad Dziesmu svētku Noslēguma koncerta "TE-AUST" programmu tā mākslinieciskais vadītājs Edgars Vītols ir sastādījis īpaši veiksmīgu. Tā iekļauj gan ierasto zelta klasiku, gan akadēmiskos koru skaņdarbus, gan populārā mūzikas žanra un pat roka dziesmas. Tādējādi programma izvērsas daudzveidīga un mūsdienīga – visiem zināmās popmūzikas dziesmas pārmet skolēniem tiltu uz sarežģītājiem, senajiem, klasiskajiem skaņdarbiem. Tikpat atzinīgi gan nevarētu izteikties par Deju svētku lielkoncerta "Es atvēru laimas dārzu" mākslinieciskās vadītājas Dagmāras Bārbales veikumu, jo kopējais dejojāju novērtējums par deju repertuāru ir diezgan švaks. Interesanta "odziņa" gan ir abu koncertu etnogrāfiskais noslēgums – izskanēs folkloras dziesmu svīta un tiks dejota etnogrāfiskā tautas deja.

JAUNRADE

Skolas beigas / Vasaras atnākšana

Apkopojsi Marija Zaļuma

Timseibas pylnuo zameitē,
Oduma dāls atsarūn Austrys zvaigzdei,
Nas jis tū gaismeibas goru,
i atvad iz sevkuru molu.

Jārs atsarūn ar vuškuom,
kab cylvāks apjimtu zeimeibu,
mierstamumu, mīleibu, myūžēibu
kam cylvākam nikas navā.

Zalta teļi jov suok laistīs,
i Serafi trompetys pyuš,
kienenš pasaūla radeituojs,
ar ašņam atmozguo myus'.

~ nabašņiks

Dimd Rīga.
Dimd Mežaparks,
Stadions un Arēna.

Dimd un dun ikkatrā stūrī.
Dzird soprānu balsis,
Jūt dubultās polkas.

Kur meitas skrien,
Tur puīši līdzī jau lec.
Aust jaunas dzīvības spozme.

Druvā bāliņš ar māsiņu,
Bites mežgliem zemītē.
Mēs kopā – vienotā dziesmā un dejā.

~ Gavilētājs

gaismas narkomāni
izlien no mākslīgās gaismas dārziem
vēl vienai saules devai
karotēs kausē pēdējā pavasara putekšņus
un guļ zālē vēl pirms pērkona
kāpēc jūs vēl neesat
uzvaras parkā pie sakuras ziediem
šis pavasaris ilgs vēl tikai nedēļu
tādēļ apmežosim rīgu
ar terasēm, cerīniem, īsajiem krekliņiem,
ar fotonu atkarīgajiem
ar ziedēšanu

lai vērmaniša eņģeli nodziedātu vēl vienu dziesmu
par cilvēkiem kas
dzimst aprīlī
bet mirst maijā
par cilvēkiem

kuriem pietiek ar 18 grādiem
ar sauli kas vēl ir drusku vēsa
par cilvēkiem kuriem nepatīk
gadalaiku maiņa
vai jebkāda veida aiziešana
dziediet dziediet
jūsu pavasaris drīz vien nebūs
un nākošreiz
abstinences sindroms
jūs tiešām nobeigs

~ Piejūrniece

disle-sara Pava-ksija

Padorā vasašos.
Tibu negricēt,
Gro katas grāmažos
Trika lik ticēt:

Cēt kautu prālo
Siemas došas pasies,
Kvēt kaurds sik tilo, -
Nelaināt zimēsies.

~ Barodreize

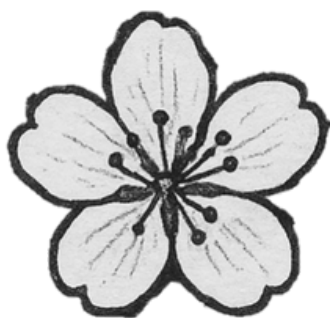
Manā un tavā –
vasarā.
Abi divi gājām kopā.
Pa sudraba birzi rīta dzestrumā,
Kamēr saule aiz apvāršņa lēca.

Es gāju ar tevi.
vasarā.
Tu gāji ar mani.
Kaut soļi vijās pamīšus,
Sirdspuksti dunēja ritmā.

Mēs skaitījām vārsmas
vasarā,
Tās sadzejotas bija tikko.
Abi smējāmies mēs tik viegli
Kā vējš, kas austošo sauli cēla.

Pat brīžos, kad klusi,
Bez vārdiem tu smēji,
Es jutu dvēseli tavu,
Ko dāvāji man, lai mīlu –
mana vasara, tu.

~ Pērkondārds

Naktij gals klāt
Nelieciēt man celties
Es jūtos kā sens zemes dievs,
Sen jau saaudzis ar
Puķu ziediem, koku zariem,
Apuodzi ar
Svešām gaidām, svešiem smaidiem

Manas domas lēni top par
Debesu dārza mēslojumu
Ļaujiet sasniegt afekta smaili
Vēl brīdi savienot
vaigu ar spilvenu
~ Ziedonis Kuldīdznieks

Blāvie ķiršu ziedi plīvo gar acīm.
Tie atgādina par salā sarkušajiem vaigiem,
Kurus drīz vien nomainīs saulē apdeguši pleci,
Tavu glāstu tā arī nekad nejutuši.
Lapas plauks un putni iekārtosies,
Un nejutīs tavu prombūtni, bet es gan.
Un es meklēšu tevi zem tvaicējošajām debesīm,
Katrā zilajā vizbulītē,
Līdz Ziedonī izziedēsi arī tu.

~ Ābele

Matemātikā ir poligoni,
Bet mājas – piedeguši makaroni.
To smarža mani gaida
Un ogļu bultas nāsis raida.
Daudz stāstu gar ausīm paskrējuši,
Kā grieķi kādam uzbrukuši.
Tik daudz ko šogad esmu guvis,
Bet vienā jomā neesmu gudrāks kļuvis.
Makaroni stāv sadeguši.
~ Pēteris Zvirgzdiņš

Par vecajiem, labajiem laikiem

Vai senu paziņu piemirst
Un nekad vairs neatminēt?
Vai senu paziņu piemirst,
Un lai vecie laiki irst?

To veco labo laiku dēļ,
Par tiem senajiem laikiem;
Mēs izdzersim tad glāzi vēl
Par senajiem laikiem.

Un drošs ir tas, ka nopirksim
Tad alutiņu vien,
Un kopīgi mēs iedzersim
Par senajiem laikiem.

Pa ielejām mēs klaiņojām
Ar pieneņu pušķiem,
Bet tālus ceļus mērojam
Kopš senajiem laikiem.

Straumītēs mēs laivojam
No rītiem līdz saulrietiem,
Bet plašas jūras šķērsojam
Kopš senajiem laikiem.

Tad draugiem rokas padosim,
Un plaukstu šurp izslien!
Uz atvadām mēs iedzersim
Par senajiem laikiem!

~ Pēteris Zvirgzdiņš, atdz. no R. Bērnsa

Pāvests ir miris.

Pāvests ir miris. Ko nu? Nāvi kļūdīgi
uzskatām par vienmēr attālu esošu, jo tā
pienāk tikai vienreiz. Induktīvās
domāšanas neatrisināma problēma.
Kāpēc vistai domāt, ka saimnieks to reiz
nokauss? Visu tās mūžu tā taču dzīvojusi
pārticībā. Kaut gan spējam to ar prātu
aptvert, kādēļ, lai mēs dziļi sirdī pieļautu,
ka cilvēks var mirt? Tas taču ir tāpat, kā
domāt, ka arī gravitācija pēkšņi var
izdzist.

Tāpēc šovasar atceries šos vārdus, lasītāj:
Tempus fugit, memento mori
Izbaudi ikkatru mirkli

~ Pēteris Zvirgzdiņš

Kronvalda parkā
Ģimnāzisti izklīst
Pa visiem krūmiem
Viņi savā divvientulībā
Un piemēroti apjomīgā snobismā
Jau piekto reizi
Jautā kurā kabinetā
Notiks nākošā srunda

205

Kur starpbrīžos lai klīst
Vairs jau ne tik nekustīgie
Mūsu mazā masīva liecinieki

306

Iedomājies
Kādreiz no mums arī
Sanāks labas saknes un meži

326

Un vektori uz
Pārpilnības ragu
Nekad arī nebūs pārāk sveši

334

Pietiek jau ar to
Kā līdz poliglotiem mums
Atliek vien centimetri

Visu var arī pateikt bez atskaņām
Un daudz

Vienkāršāk

Piemēram

"Mēs esam ģimnāzisti

Postpanka

Postmodernisma

Postpatiesības

Pravieši

Sabiedrības krējums

Mēs esam mīkla glazūra un pildījums

Perfekcionisti

Snobi

Censoņi

Valsts tagadne un nākotne"

Bet klases CO2 rādītājs jau ir tūkstošos
Un šīs telpas nav domātas

Lai mūs visus uzturētu

Tik ilgi

~ Piejūrniece

Atmiņas par skolas laiku

Skolā tu pavadi divpadsmit gadus,
Laba atzīme – iepriecina radus,
Skolas pusdienās ir jācieš badus,
Skolā tu pavadi visdažādākos gadus.

Kādus draugus tu vēlies – saki,
Daži būs forši, bet daži – traki.
Skolotāji arī būs šādi un tādi,
Mājasdarbus mammai tu tikai rādi.

Viena skolotāja virsū bļaus,
Otra tikai aiz matiem raus,
Neuztraucies, labās arī tiks,
Labas atzīmes tev tikai liks.

Skolā tu pavadi divpadsmit gadus,
Atceries iepriecināt visus radus,
Izbaudi visus pusdienu badus,
Pats galvenais – izdzīvo visus gadus!

~ Lauma Zaķe

Straujiem soļiem tuvojoties vasarai, jau atkal piezogas vēlme atsvaidzināt garderobi ar kaut ko jaunu un interesantu un nomainīt biezās džemperus un jakas pret kaut ko plānāku, plandošāku un krāsaināku. Lai gan arī lielveikalu jaunās kolekcijas neviļ, došanās humpalu jeb lietoto apģērbu veikalu tūrēs ir lielisks veids, kā papildināt drēbju skapi, nesāpinot bankas kontu un saudzējot dabu. Katru reizi, kad šķiet, ka “nav ko vilkt”, paķeru savu auduma maisiņu, austiņas un dodos uz vietējo “R.D.A.”, kur varu stundām ilgi rakties cauri drēbju kalniem, un šis ir viss, ko pēc vairāku gadu pieredzes zinu par humpalām.

Vispirms laikam jāsāk ar to, kāpēc vispār ir vērts iepirkties humpalās. Tas, kas mani visvairāk piesaista visā šajā procesā, ir iespēja atrast unikālas lietas, kuras visticamāk nesastapšu nevienam citam. Manuprāt, sabiedrībā, kurā visi iepērkamies vienos veikalos un ģērbjamies līdzīgi, humpalas ir iespēja izrauties no nebeidzamā strauji mainīgo tendenču cikla un patiesi atrast savu stilu. Nereti tieši tajā apģērbā, ko esmu pirkusi humpalās, saņemu visvairāk komplimentu, jo cilvēkiem patīk redzēt kaut ko jaunu (kas patiesībā ir vecs). Otrkārt, lietoto apģērbu veikalos atrodamās preces nereti ir no 2000. gadiem, kad audumi un šuvumi bija daudz kvalitatīvāki un drēbes tika darinātas, lai ilgtu vairāk par trim mazgāšanas reizēm, tādēļ ir forši atrast kaut ko, kas ļoti patīk, un zināt, ka apģērbs kalpos vēl kādu laiciņu.

Manuprāt, lielai daļai sabiedrības vēl joprojām ir aizspriedumi pret lietotu apģērbu iegādāšanos, ko es pilnībā saprotu, jo bērnībā arī man likās jocīgi, kādēļ cilvēki pērk “vecas” drēbes, ja var nopirkt kaut ko pavisam jaunu, taču pieaugot es sapratu, ka tajā ir savs šarms. Mana attieksme mainījās, kad divpadsmit gadu vecumā iepazinos ar “Zero Waste” jeb bezatkritumu dzīvesveidu un apņēmos vairs neiegādāties apģērbu no ātrās modes zīmoliem. Kas aizsākās kā

MODES SLEJA

Humpalas

Autore - Marta Heidemane

protests pret tekstila piesārņojumu, vēlāk pārauga hobijs, tādēļ no pieredzes varu sacīt, ka viena no svarīgākajām lietām, dodoties uz humpalām, ir atmest skepsi, paturēt atvērtu prātu un censties saredzēt apģērba potenciālu, jo ļoti bieži gadās, ka uz pakaramā apģērbs izskatās slikti, taču, uzvelkot mugurā – pavisam citādi, turklāt liela loma ir arī pārējām apģērba detaļām, aksesuāriem, kuri tiek pievienoti, un ekstrēmākajiem, iespējams, arī apģērba atšūšanas vai pārveidošanas iespējas. Reizēm tieši tās lietas, ko pielaiķoju joka pēc, kļūst par tām, kuras mīlu un velku visvairāk.

Mans ieteikums, dodoties uz humpalām, ir vilkt visvienkāršākās un universālākās drēbes, piemēram, džinsus un baltu krekliņu, jo tā vislabāk var saprast, vai konkrētais apģērba gabals vispār ir vajadzīgs, vai tas pietāv un vai to pietiekami daudz vilksi. Atceros, ka, sākot iepirkties humpalās, es bieži uzķēros uz smieklīgi zemajām cenām, īpaši daudz nepiedomājot pie tā, vai man katra lieta patiesi patīk un vai es to vilkšu, kā rezultātā daudz ko no nopirktā es pēdējo reizi uzvilku pielaiķošanas kabīnē. Mans zelta likums, lai no tā izvairītos, ir pārjautāt sev, vai es šo lietu tiešām dievinu, vai nav nekas, ko es gribētu tajā uzlabot, un vai es to pirktu par pilnu cenu. Ja es neesmu pārliecināta par atbildi, tad es to atstāju veikalā kādam, kurš to novērtēs vairāk.

Un visbeidzot – svarīgākais, iepērkoties humpalās, ir pacietība. Nereti visas pērles ir ieslēptas veikala dziļākajos nostūros, tādēļ es ieteiktu katrai veikala nodaļai “iet cauri” rūpīgi, lai nepalaistu neko garām. Turklāt es ieteiktu nelolot augstas cerības, jo visā šajā procesā jautrākais ir tieši tas, ka nekad nevar zināt, ko atradīsi, vai varbūt iziesi no veikala tukšām rokām. Galvenais ir nezaudēt cerību.

PADOMI

Vasaras notikumu relīze

Autore - Flēra Krūmiņa

Vai esi kādreiz saskāries ar domām Gribu kaut kur aiziet, bet kas īsti ir pieejams? Kā padarīt šo vasaru krāšņāku, interesantāku?

Esmu sastādījusi nelielu kalendāriņu ar pasākumiem šovasar. Tas drīzāk kalpo vien kā ieskats plānotajos notikumos. Vairums norisinās Latvijā, taču ir arī patiesi vērtīgi pasākumi Lietuvā un Igaunijā. Neapšaubāmi brīvlaiku piepildīs arī neskaitāmi citi pasākumi un aktivitātes, tādēļ pievērs uzmanību aktualitātēm :)

Mūzika:

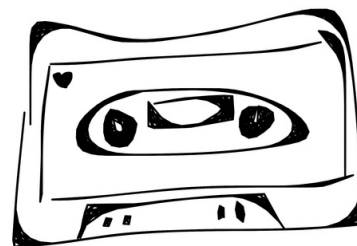
03.06. Imagine Dragons (Tallina)

03.06. Macy Gray (Palladium, Rīga)

06.06. Vivaldi "Gadalaiki" koncerts sveču gaismā (Rīgas Sv. Pāvila evaņģēliski luteriskā baznīca)

09.06. Justin Timberlake (Tallina)

11.06. The Cult (Palladium, Rīga)

20.06. Kylie Minogue (Lietuva)

19.06. Halestorm (Palladium, Rīga)

27.-29.06. Riga Queer Punk Fest (Mans Rajons – Lastādija, Rīga)

18.07. Pērkons (Kaļķu kvartāls, Kuldīga)

24.07. AC/DC (Tallina)

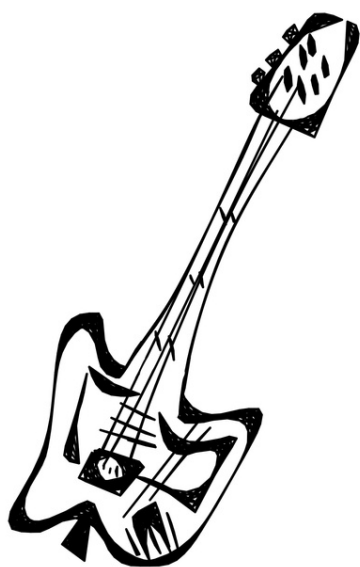
01.08. Queens of the Stone age (Xiaomi arēna, Rīga)

08.08. 50 Cent (Tallina)

14.08. Hurts (Siguldas pilsdrupas)

22.08. Alan Walker & Steve Aoki (Tallina)

23.08. David Guetta (Tallina)

Festivāli:

05.07. Valmiermuižas etnomūzikas festivāls (Valmiera)

Kamēr divpadsmitie svin sūri nopelnīto izlaidumu, šis festivāls piedāvā koncertus, uguns performanci, cirku, dzeju, meistarnīcas, mākslu un, kā jau pienākas pasākumam, kas godā senās latviešu tradīcijas, izjādes ar zirgiem.

06.-08.06. Zobens un Lemess (Bauskas pilskalna parks un Bauskas pils)

Smagās mūzikas un dzīvās vēstures festivāls, kurā piedalīsies izpildītāji no Spānijas līdz Somijai.

12.07. Zvejnieksvētki

Katrs piejūras miests, ciems un pilsēta šos svētkus svin lustīgi, tādēļ, manuprāt, tie ir neatņemama latviešu vasaras sastāvdaļa.

22. 08. Ezišfests (Tallinas ielas kvartāls)

Kārtīgu vasaras noslēgumu urbānajā vidē sniegs šī popmūzikas un mākslas performanču nakts.

16.08. Veidenfests (Eduarda Veidenbauma memoriālais muzejs "Kalāči")

Īstens pasākums literatūras cienītājiem, kas iekļauj radošo rakstīšanu, dzejas slamus, meditāciju, vairāk un mazāk pazīstamu latviešu literātu lasījumus un, protams, mūziku.

Rakstivāls

Pirmo reizi norisinājās pagājušogad kā unikāla parādība visā Ziemeļeiropā, šis festivāls ir aktivitāšu piepildīta literārās mākslas darbnīca, kas sniegs iespēju gan izklaidēties, klausoties profesionāļu lasījumos, gan pilnveidoties, piedaloties darbnīcās. 2025. gada programma vēl tiks izsludināta, tādēļ turi acis atvērtas!

P.S.

Šogad visums savus brīnumus faktiski pilnībā parādīja un parādīs saltajos gadalaikos, taču ir viens izņēmums: 12. augusta zvaigžņu lietus. Izbrauc ārpus pilsētas, ekipējies ar pretodu aerosolu, izklāj pļavā segu un baudi Perseīdas naksnīgajās debesīs.

5609. Nevajagot ar pirkstu rādīt uz debesīm, jo tad Dievs sodot rādītāju.

/J. Skara, Jaunpiebalga/

LABIE DARBI

Autore - Elza Kļaviņa

Pavasaris nāk ar vēlmi darīt labus darbus. Bet kam mūsu palīdzība būtu noderīga visvairāk, tajā pašā laikā neprasot daudz resursu? Ticiet vai ne, palīdzēt gan dzīvniekiem, kas atrodas patversmē, gan tiem, kuri neizbauda dzīvi labos apstākļos, var ļoti vienkārši.

Pērkot šampūnu vai citus skaistumkopšanas produktus, pievērs uzmanību, vai uz iepakojuma ir *animal cruelty free* marķējums.

Šī mazā izmaiņa var nešķīst daudz, tomēr, iegādājoties produktus, kuri tiek testēti uz dzīvniekiem, mēs sniedzam signālu uzņēmumiem, ka mūs apmierina dzīvnieku izmantošana laboratorijās un tas ir pieņemami.

Līdzīgu nostāju mēs paužam, izvēloties sprostos turētu vistu olas, labākā gadījumā – kūti. Jā, reklāmas, kas vēsta, “nepērc sprostos dētas olas”, ir visur. Saukļi var šķīst banāli un tukša runāšana, tomēr vai zinājāt, ka brīvā valā turētu vistu olas satur 7 reizes vairāk beta kerotīnu, kas palīdz ādai, matiem, redzei, kā arī samazina vēža risku? Es teiktu – divi zaķi ar vienu šāvienu. Tu vari gan palīdzēt visticamāk, gan uzlabot

pats savu veselību. Tā ka atceries – pērkot olas, izvēlies tās, kuras ir apzīmētas ar nr. 1 vai nr. 0! Olas ar šiem apzīmējumiem izdējušas vistas, kuras tiek turētas brīvā valā un labvēlīgos apstākļos.

Ja tev ir kaimiņš, kurš slikti izturas pret savu mājdzīvnieku – ziņo. Zvani Valsts policijas tālrunim – 110! Drošībasargi parūpēsies, lai ķepainis nonāktu labākā aprūpē. Ņem vērā – jo ātrāk ziņosi, jo labāk, dzīvnieciņš cietīs mazāk gan fiziski, gan emocionāli.

Iedrošinu arī palīdzēt patversmēm. Var sākt ar visvienkāršāko – patversmes dzīvnieku reklamēšanu sociālajos tīklos, tādā veidā palīdzot ķepaiņiem atrast mīlošas mājas. Ieraksti ir jāpārpublicē no patversmju sociālo tīklu kontiem. Vislabāk, protams, ir pieteikties brīvprātīgajam darbam, tomēr skaidrs, ka to apvienot ar mācībām var būt sarežģīti. Vislielākā palīdzība, ko var sniegt mūsu vecumā, kas arī nepatērē daudz resursu, ir suņu staidzināšana patversmēs. Nezinu, kā jums, bet man pastaiga pavasarīgā gaisotnē, kamēr iepriecinu kādu suņuku, izklausās ļoti kārdinoši. Pirms ved suni pastaigā, ir jāpārbauda patversmes noteikumi, parasti ir jānoklausās kāda lekcija pirms pastaigas, jāievēro arī vecuma ierobežojumi, piemēram, patversmē “Labās mājas” pastaigas bez pieaugušā pavadības pieejamas no 16 gadu vecuma, bet “Ulubelē” no 14 gadiem.

Ir svarīgi palīdzēt dzīvniekiem un aizsargāt tos, jo tie ir daļa no mūsu planētas, tie jūt gan fiziskas sāpes, gan emocionālas. Zeme var izdzīvot bez tevis, bet tu bez Zemes gan ne! Mainot mazos ieradumus un aizdomājoties, tu vari rīkoties jau šodien!

Aicinu atbalstīt organizāciju Paw Girls (Instagram – PawGirls_fh)! Mēs, piecas meitenes, Future Heroes programmas ietvaros palīdzam un aizsargājam nelaimē nonākušos dzīvniekus.

Vairosim labu ar labu!

IZKLAIDEI

Sastādījusi Renāte Šmite

Iepriekšējā numura pareizās atbildes

										¹ G								² Z
		³ L	U	P	E	R	K	Ā	L	I	J	A	S					A
										N								K
					⁴ T					T								U
	⁵ G				Ī					S								S
	R			⁶ D	R	A	U	G	U		D	I	E	N	A			
	A				Ī					Z								L
	F				T					I								A
	I									L							⁷ U	
	S									B								R
⁸ E	K	V	I	N	O	K	C	I	J	A								Ā
	S									L								N
					⁹ O	K	S	I	T	O	C	Ī	N	S				
										D								
¹⁰ J	U	R	I	S		P	O	D	N	I	E	K	S					
										S								

9	4	2	3	6	8	1	7	5
7	3	6	4	1	5	8	2	9
8	1	5	2	7	9	6	4	3
3	9	1	7	4	2	5	6	8
2	6	4	5	8	3	7	9	1
5	8	7	6	9	1	4	3	2
4	5	8	9	3	6	2	1	7
6	2	3	1	5	7	9	8	4
1	7	9	8	2	4	3	5	6

Iepriekšējā numura krustvārdu miklas pareizo atbilžu
ātrākā iesūtītāja – **Rasa Stabinge**. Apsveicam!

3				4				
9	5				3	7		
6	2		9				5	
		2	1				4	7
1	9				6	3		
	4				5		6	8
		8	2				7	9
				8				5

Sudoku

Aizpildi tukšās rūtiņas ar skaitļiem no 1 līdz 9 tā, lai tie neatkārtotos ne vertikālēs, ne horizontālēs, ne mazajos kvadrātos!

Krustvārdu mīkla

Visas atbildes rakstāmas nominatīvā! Ja atbilde sastāv no vairākiem vārdiem, starp tiem atstājams tukšs lauciņš. Izpildītu mīklu nosūtīt uz avīzes instagram kontu @otrashronikas, ātrākajiem iesūtītājiem iespējams saņemt balvu!

Vertikāli:

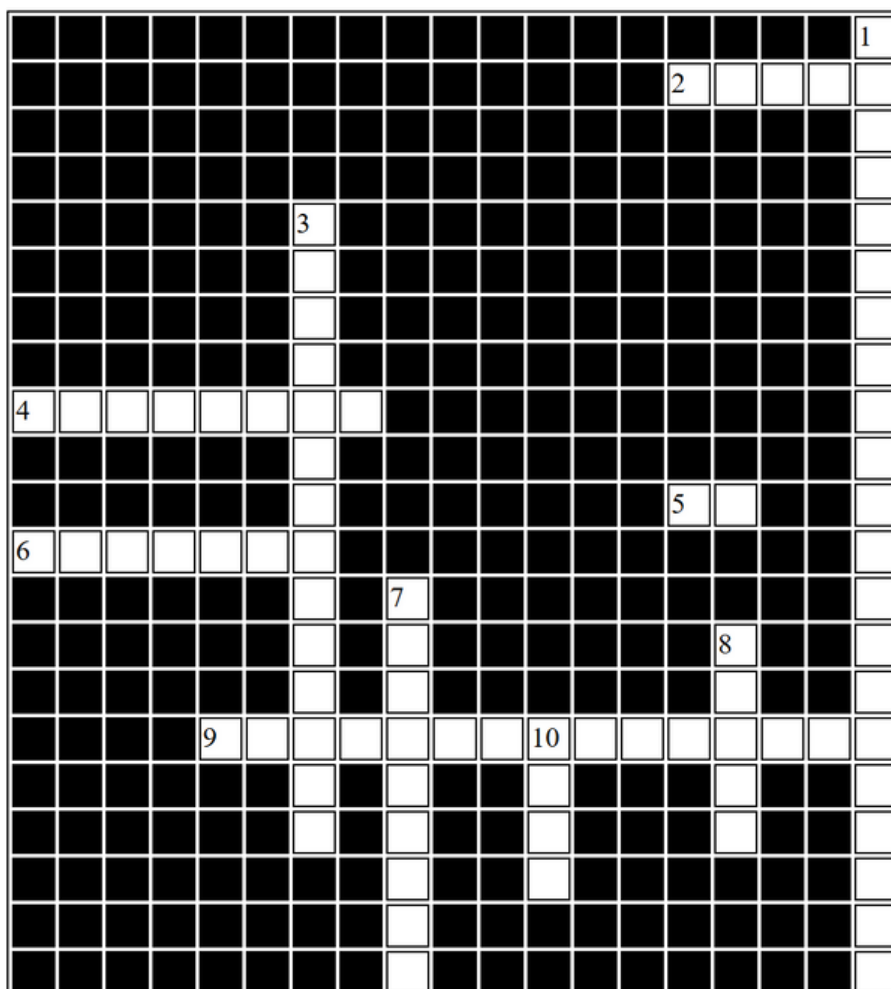
1. Kā vēl tiek dēvēta Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas diena, lai aktualizētu nozīmīgās gadadienas atzīmēšanu sabiedrībā?
3. Nozīmīgs notikums absolvējošiem skolēniem, kura nosaukumā iekļauts violetzilo pulkstenišu ziedu formu raksturojošs vārds
7. Kura nedēļas diena šajā vasaras brīvlaikā atkārtosies visvairāk?

8. Kā sauc gāzi, kura padara debesis zilākas un aizsargā mūs no UV starojuma?

10. Ir galva – nav matu. Ir rumpis – nav kāju. Kas tā ir?

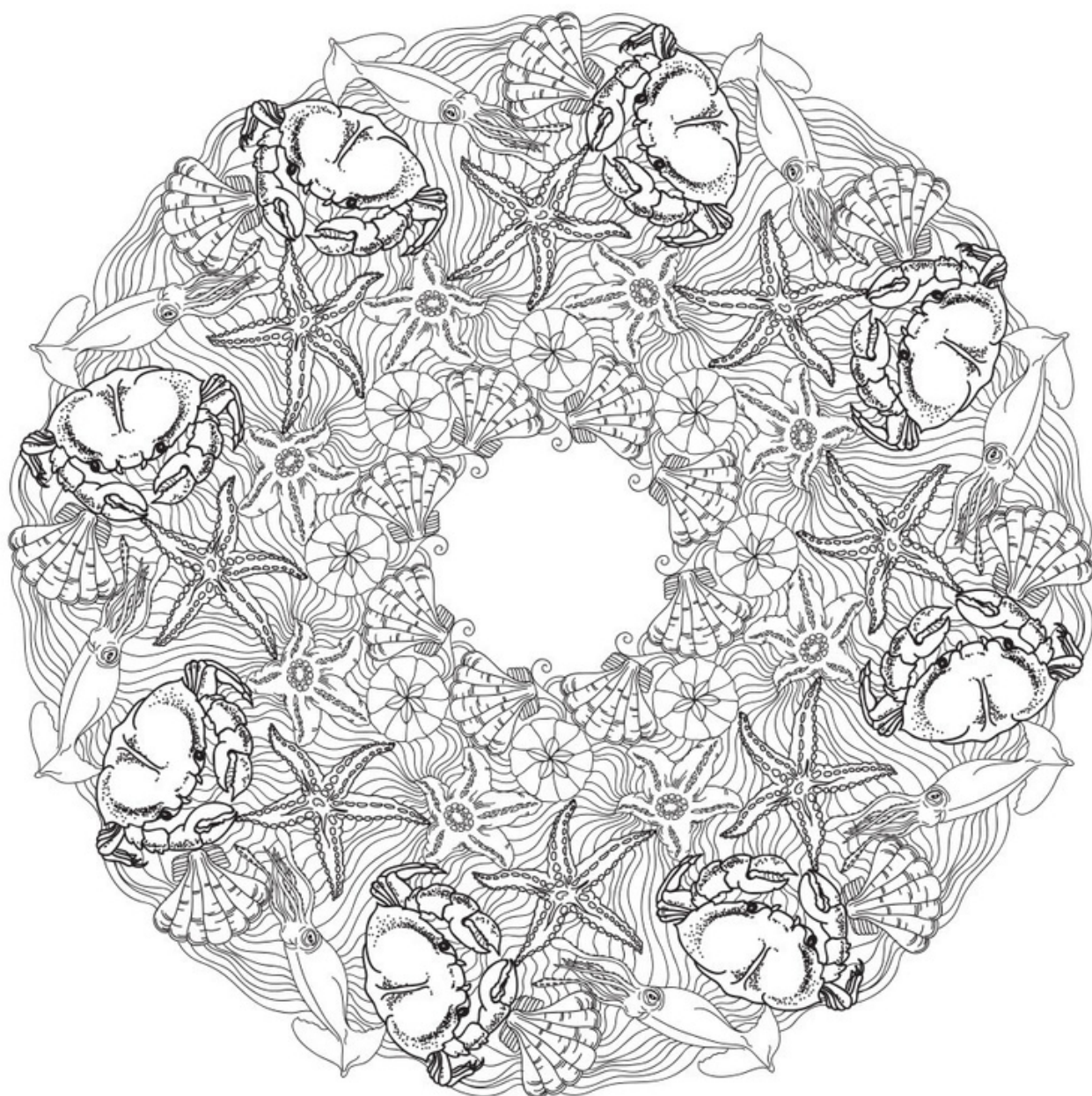
Horizontāli:

2. Rīta blāzma; arī vārda diena jūnijā
4. Kā sauc mūsu skolas teātra pulciņa iestudētās izrādes galveno varoni?
5. Kurš grieķu alfabēta burts tiek izmantots, lai apzīmētu dievišķo proporciju jeb zelta griezumu?
6. Pavasarī pa lauku nedrīkst iet ar basām kājām, ja nav bijis...
9. Dzejnieks, kurš asociējas ar pavasari, dzejoļos bieži min ceļus

Mandala

Krāso pēc sirds patikas!

OTRĀS HRONIKAS

Rīgas Valsts 2. ģimnāzija

Maijs 2025

#3